

08 ΑΠΡ. 2011

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
Υ Φ Υ Π Ο Υ Ρ Γ Ο Σ

ΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αθήνα 6/4/ 2011
Αρ.Πρωτ: 4684 Β

Αμαλιάδος 17 – Αμπελόκηποι
115 23 - Αθήνα
Τηλ. 210 64 00 015
Fax. 210 64 29 137
E-mail: vouli@gryp.minenv.gr

✓ **ΠΡΟΣ τη**
ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ:
Βουλευτή κ.
Θεόδωρο Καράογλου

Θέμα : « Απάντηση σε Ερώτηση »

Σχετ: Η με αρ. πρωτ. 13142/16-3- 2011 Ερώτηση

Σε απάντηση της **Ερώτησης με αρ. πρωτ. 13142/16-3-2011** που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Θεόδωρο Καράογλου και στο πλαίσιο αρμοδιοτήτων του ΥΠΕΚΑ επισυνάπτουμε το υπ' αριθμ. 186096/23-3-2011 έγγραφο της Διεύθυνσης Ελέγχου Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης και Θορύβου (ΕΑΡΘ)/ΥΠΕΚΑ. Επίσης για πληρέστερη ενημέρωσή σας επί του θέματος που τίγεται στην Ερώτηση σας κοινοποιούμε το υπ' αριθμ. 857/29-3-2011 έγγραφο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης, καθώς και το από 31/3/2011 Δελτίο Τύπου με θέμα «ΚΥΑ για τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας»

Συνημμένα:

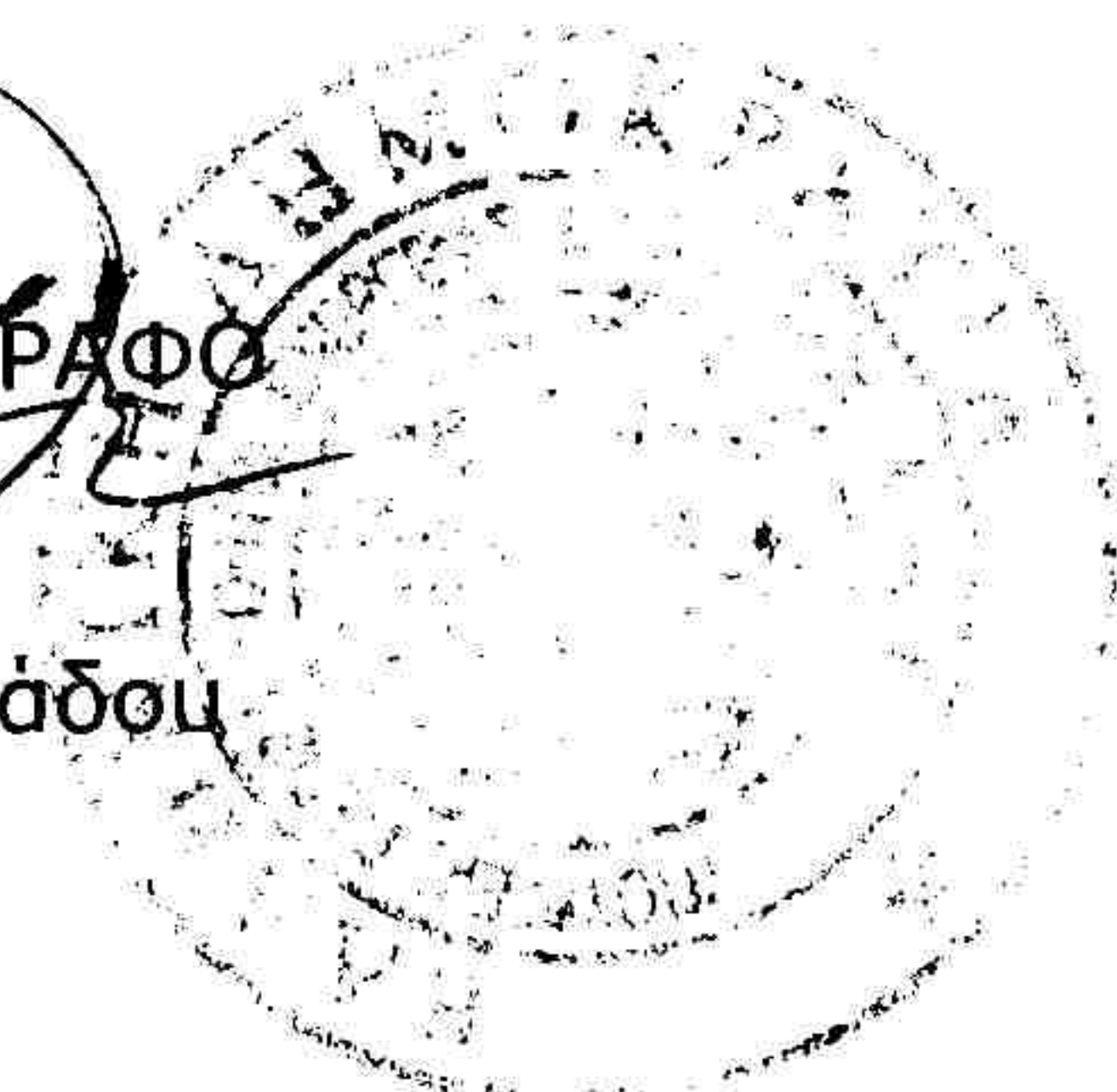
- Το α.π. 186096/23.3.11 έγγραφο ΕΑΡΘ
- Το α.π. 857/29.3.11 έγγραφο Αποκεντρωμένης Δ/σης Μακεδονίας-Θράκης με το συν. Του
- Το από 31.3.11 Δελτίο Τύπου

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΘΑΝΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Δόμνα Σωτηριάδου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
& ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
Δ/ΝΣΗ Ε.Α.Ρ.Θ.
ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ
ΤΑΧ. Δ/ΝΣΗ: Πατησίων 147, Αθήνα 112 51
Πληροφορίες : Α. Αδαμόπουλος
ΤΗΛΕΦΩΝΟ : 210-8650076, 210-8652769
ΤΗΛΕΟΜΟΙΟΤΥΠΟ : 210-8645589
ΗΛ.ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ:
air_quality@dearth.minenv.gr

Αθήνα 23 / 3 / 2011

Αριθμ. Πρωτ. 186096

ΠΡΟΣ:
ΥΠΕΚΑ
Γρ. Κοινοβ. Ελέγχου (ΣΧΕΤ: 4684B/84)

ΚΟΙΝ.:

Θέμα: Ερώτηση βουλευτή

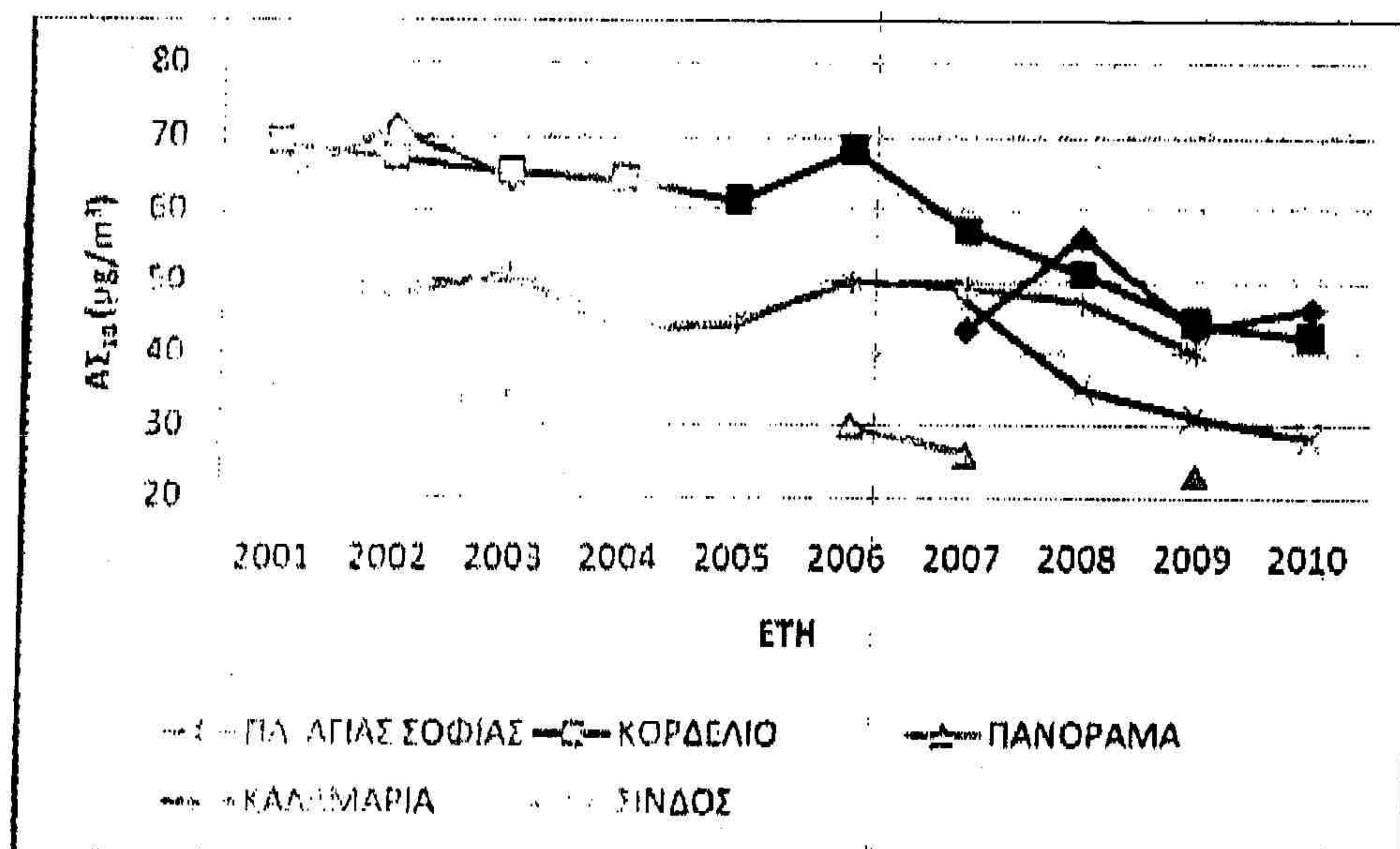
Σχετικά με την ερώτηση με αριθμό 13142 που κατατέθηκε στις 16-3-2011 και σε ό,τι αφορά την Υπηρεσία μας, θα θέλαμε να σας γνωρίσουμε τα ακόλουθα:

Για τη μακροπρόθεσμη αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης έχουν ληφθεί και είναι σε εξέλιξη μέτρα περιορισμού των εκπομπών ρύπων από όλες τις πηγές ρύπανσης. Συνοπτικά αναφέρονται τα σημαντικότερα από τα μέτρα αυτά:

- ▶ Εφαρμογή των Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνολογιών σε βιομηχανικές δραστηριότητες
- ▶ Μείωση των εκπομπών οργανικών πτητικών ενώσεων από βιομηχανικές και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις, που χρησιμοποιούν οργανικούς διαλύτες
- ▶ Λειτουργία της Υπηρεσίας Επιθεωρητών Περιβάλλοντος για τον έλεγχο της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων
- ▶ Προώθηση της χρήσης του φυσικού αερίου στον οικιακό και βιομηχανικό τομέα
- ▶ Ανανέωση του στόλου των μέσων μεταφοράς (ΤΑΞΙ και ΜΜΜ)
- ▶ Απόσυρση δίκυκλων παλιάς τεχνολογίας (ταξινομημένα πριν το 1995)
- ▶ Έλεγχοι εκπομπών από οχήματα και εγκαταστάσεις καύσης
- ▶ Εφαρμογή του Θεσμού της Κάρτας Ελέγχου Καυσαερίων (ενίσχυση του Θεσμού με την ίδρυση ιδιωτικών ΚΤΕΟ)
- ▶ Μέτρα που αφορούν στον περιορισμό της χρήσης των ιδιωτικής χρήσης οχημάτων και τη βελτίωση της κυκλοφορίας
 - ο Βελτίωση της διαχείρισης των δρομολογίων των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς
 - ο Κατασκευή ΜΕΤΡΟ, προαστιακού σιδηρόδρομου
 - ο Χρήση ειδικών λωρίδων για τα μέσα μαζικής μεταφοράς
- ▶ Μέτρα μείωσης των εκπομπών οργανικών πτητικών ενώσεων σε όλα τα στάδια αποθήκευσης και διακίνησης καυσίμων με την εφαρμογή συστήματος ανάκτησης ατμών.
- ▶ Μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας των καυσίμων
- ▶ Εφαρμογή τιμολογιακής πολιτικής για αποφυγή νοθείας πετρελαίου κίνησης με θέρμανσης
- ▶ Εφαρμογή Κάρτας Ελέγχου Καυσαερίων για τα δίκυκλα
- ▶ Ανανέωση του στόλου οχημάτων μέσω της απόσυρσης

Διαχρονική εξέλιξη μέσων ετήσιων συγκεντρώσεων ΑΣ10

Παρακάτω παρουσιάζεται σχήμα με τη διαχρονική μεταβολή των μέσων ετήσιων τιμών των συγκεντρώσεων ΑΣ₁₀ για τους σταθμούς του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης (ΕΔΗΠΑΡ). Οι σταθμοί λειτούργησαν με ευθύνη της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Η διαχρονική εξέλιξη των τιμών δείχνει ότι υπάρχει πτωτική τάση.

Βενζόλιο

Οι σταθμοί ΕΔΗΠΑΡ της περιοχής της Θεσσαλονίκης δεν διαθέτουν αναλυτή βενζολίου. Παρότι η εγκατάσταση σταθμών σε περιοχές εκτός Αττικής δεν είναι αρμοδιότητα του ΥΠΕΚΑ, το ΥΠΕΚΑ έχει ενιάξει έργο στο ΠΣΠΑ 2007-2013, όπου προβλέπεται η πλήρης ανανέωση των υφιστάμενων σταθμών με νέα όργανα (συμπεριλαμβανομένου αναλυτών βενζολίου) για την παρακολούθηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Η ένταξη του έργου ύψους 1.300.000 ευρώ βρίσκεται στην τετσελίδα www.erper.gr.

Ο Δ/ΝΤΗΣ

N. ΜΑΝΑΛΗΣ

Εσωτερ. Διανομή:
-Αρχείο Δ'νσης Ε.ΑΡΟ
-Τμήμα Ποιότητας Ατμόσφαιρας

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Κ. ΣΤΑΥΡΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ

Ταχ. Δ/ση : Τάκη Οικονομίδη &
Καθ. Ρωσσίδα 11 - Θεσ/νίκη
Ταχ. Κώδικας : 54 008
Πληροφορίες: Ηρ. Μήτσιος
Τηλέφωνο: 2313309377
Fax: 2313309448
e-mail: hmitsios@cm.gr

Θεσσαλονίκη 29-3-2011

Αρ. Πρωτ.: 857

ΠΡΟΣ :

Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας
και Κλιματικής Αλλαγής
Γραφείο Υπουργού
Κοινοβουλευτικός Έλεγχος

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην αριθμ. 3142/16-3-2011 ερώτηση.
ΣΧΕΤ.: Το αριθμ. πρωτ. 4684/Β/84/17-3-2011 έγγραφό σας.

Αναφορικά με τα διαλαμβανόμενα στην ανωτέρω ερώτηση του βουλευτή Θεόδωρου Καράογλου για την ατμοσφαιρική ρύπανση στην πόλη της Θεσσαλονίκης, σας απο στέλλουμε το αριθμ. 2123/22-3-2011 έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Κεντρικής Μακεδονίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης, καθώς και το αριθμ. 2410/28-3-2011 έγγραφο του Δημάρχου Θεσσαλονίκης με συνημμένη απάντηση της αρμόδιας Διεύθυνσης Πρασίνου του Δήμου.

Συνημμένα: 7 σελίδες

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΘΥΜΙΟΣ Ν. ΣΩΚΟΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΘΥΜΙΟΣ Ν. ΣΩΚΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ
& ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Πληροφορίες : Α. Βαβατζανίδης

Ταχ. Δ/ση : Τ. Οικονομίδη Ι

540 08 Θεσσαλονίκη

Τηλέφωνο : 2313309246

Βαθμός ασφαλείας

Θεσσαλονίκη 22-3-2011

Αριθ. Πρωτ.: 2123

σχετικά:

✓ Προς

Το Γραφείο Γενικού Γραμματέα
της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μ.-Θ.

υπόψη κ. Μήτσιου (δικό σας 857/17-3-2011)

Τ. Οικονομίδη & Καθ. Ρωσσίδη 11

54008 Θεσσαλονίκη

Θέμα: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος

Ερώτηση στη Βουλή των Ελλήνων με Αριθ. Πρωτ. 13142/16-3-2011

Σχετ.: Το από 21-3-2011 φύλλο αποστολής τηλεομοιοτύπου (FAX), το οποίο πρωτοκολλήθηκε στην
Υπηρεσία μας στις 21-3-2011 με Αριθ. Πρωτ. 2123.

Επί των ερωτημάτων του βουλευτή της Β' Περιφέρειας Θεσσαλονίκης κ. Θεόδωρου Καρασόγλου για τη
ρύπανση του πολεοδομικού συγκροτήματος Θεσσαλονίκης και ιδιαίτερα από σωματίδια και βενζόλιο,
σας γνωρίζουμε τα εξής:

Σύμφωνα με τις μετρήσεις των σταθμών μέτρησης αέριας ρύπανσης που λειτουργούν με ευθύνη της
Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας οι μετρήσεις ατμοσφαιρικής ρύπανσης στο κέντρο της
Θεσσαλονίκης είναι γενικά αυξημένες χωρίς όμως να υπάρχουν υπερβάσεις σύμφωνα με τα όρια που
αναφέρει η Απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Κ. Μακεδονίας (Αρ. Απόφασης οικ.
9452/08 Φ.Ε.Κ. Β/1652/14-8-2008).

Ειδικά οι τιμές των αιωρούμενων σωματιδίων PM10 έχουν γενικά μία πρωτική τάση. Αυτό
ανακοινώθηκε τόσο στην ημερίδα του ΤΕΕ το Νοέμβριο του 2009 όσο και πρόσφατα στις 4 Ιουνίου
του 2010 στην ημερίδα που διοργάνωσε ο Δήμος Θεσσαλονίκης επ' ευκαιρία της Ημέρας του
Περιβάλλοντος. Τα ίδια συμπεράσματα ανέφερε και ο Δήμος Θεσσαλονίκης από τις μετρήσεις των
δικών του σταθμών.

Όσον αφορά τις συγκεντρώσεις βενζολίου, η υπηρεσία μας δεν διαθέτει αναλυτή βενζολίου
και ως εκ τούτου τιμές ρύπανσης για τον ρύπο αυτό.

Εσ: Διανομή

1. Χρ. Αρχείο
2. Τμ. Περιβάλλοντος
4. Α. Βαβατζανίδης
5. Διευθυντή

Ο Διευθυντής Π.Ε.Χ.Ω.Σ.Π. Κ.Μ.

Κωνσταντίνος Χριστιανόπουλος
Δρ. Αρχ. Μηχανικός με Α' βαθμό

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑ
Δ/ΚΟΣ με Α' β.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Θεσσαλονίκη, 28 Μαρτίου 2010

Α.Π.: 2410

Προς: Αποκεντρωμένη Διοίκηση
Μακεδονίας Θράκης
Γραφείο Γενικού Γραμματέα
Τ. Οικονομική & Καθ. Ρωσσίδη 11
Θεσσαλονίκη

ΘΕΜΑ: Επερώτηση του βουλευτή κ. Θεόδωρο Καράογλου με αριθ. 13142/16-3-2011.

Απαντώντας στην ανωτέρω ερώτηση που κατέθεσε ο βουλευτής κ. Θεόδωρος Καράογλου, σας αποστέλλουμε αντίγραφο του εγγράφου με αριθμό πρωτοκόλλου 610/23-3-2011 της Δ/σης Πρασίνου.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ

Ο Αντιδήμαρχος

Κ. Ζέρβας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΑΣΙΝΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Ταχ. Δ/ση: Παπαρρηγοπούλου 7
Ταχ. Κώδικας: 546 30
Πληροφορίες: Μάξ. Πετρακάκης
Τηλ.: 2310 511742, 566420
Fax: 2310 523339, 511156
E-Mail: env@envdimosthes.gr
gardinth@otenet.gr

Θεσσαλονίκη, 23 Μαρτίου 2011
Αριθμ. Πρωτ.: 610

(Βαθμ. Προτεραιότητας):

ΠΡΟΣ:
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ
Τ. Οικονομίδη & Καθ. Ρωσσίδου 11
54008-Θεσσαλονίκη

ΘΕΜΑ: «Ερώτηση στη Βουλή: Α.Π.: 13142/16-03-2011 »

ΣΧΕΙ: Έγγραφο Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας Θράκης
Απάντηση σε Fax: 2313309448.

Σε απάντηση του σχετικού σας, με Α.Π 857/17.03.2011, που αναφέρεται σε ερώτημα του βουλευτή κ. Θεόδωρου Καράογλου με θέμα: «Επιβαρυμένη η ατμόσφαιρα στο κέντρο της Θεσσαλονίκης», σας αποστέλλουμε συνημμένα απάντηση για τα επίπεδα βενζολίου (C_6H_6) στη συμβολή των οδών Εγνατίας και Βενιζέλου στο εμπορικό κέντρο της Θεσσαλονίκης (σταθμός αιχμής για την ατμοσφαιρική ρύπανση της Θεσσαλονίκης), καθώς και σε άλλα σημεία της πόλης, για τα οποία διαθέτουμε μακροχρόνιες παρατηρήσεις. Σχετικά με τα επίπεδα των Αιωρούμενων Σωματιδίων σας διαβιβάζουμε συνοπτική απάντηση σχετικά με την εξέλιξη των Αιωρούμενων Σωματιδίων στα όρια του Δήμου Θεσσαλονίκης. Για τα Αιωρούμενα Σωματίδια (PM_{10}), εκτενέστερη απάντηση είχε δοθεί σε ανάλογη ερώτηση του βουλευτή κ. Θεόδωρου Καράογλου την προηγούμενη χρονιά με Α.Π. 7375/11-3-2010. Σας παρακαλούμε για τις δικές σας περαιτέρω ενέργειες.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

ΗΛ. Βαχτσεβάνος

Συνημμένα:

1. Απάντηση σε ερώτημα

Εσωτερική διανομή:

1. Αντ/χο Περιβάλλοντος & Πρασίνου
2. Δ/νση Πρασίνου - Γραφείο Γραμματείας
3. Τμήμα Περιβάλλοντος

Θέμα: Απάντηση σε ερώτημα, που υπέβαλε στη Βουλή ο Βουλευτής της Ν.Δ. κος Θ. Καράογλου με Α.Π. 13142/16-03-2011

Εισηγητές:

Αντιδήμαρχος Περιβάλλοντος & Ελεύθερων Χώρων κ. Κ. Ζέρβας
Προϊστάμενος Τμήματος Περιβάλλοντος Δρ. Μ. Πετρακάκης,
Υπεύθυνος Δημοτικού Δικτύου Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης Δρ. Α. Κελέσης

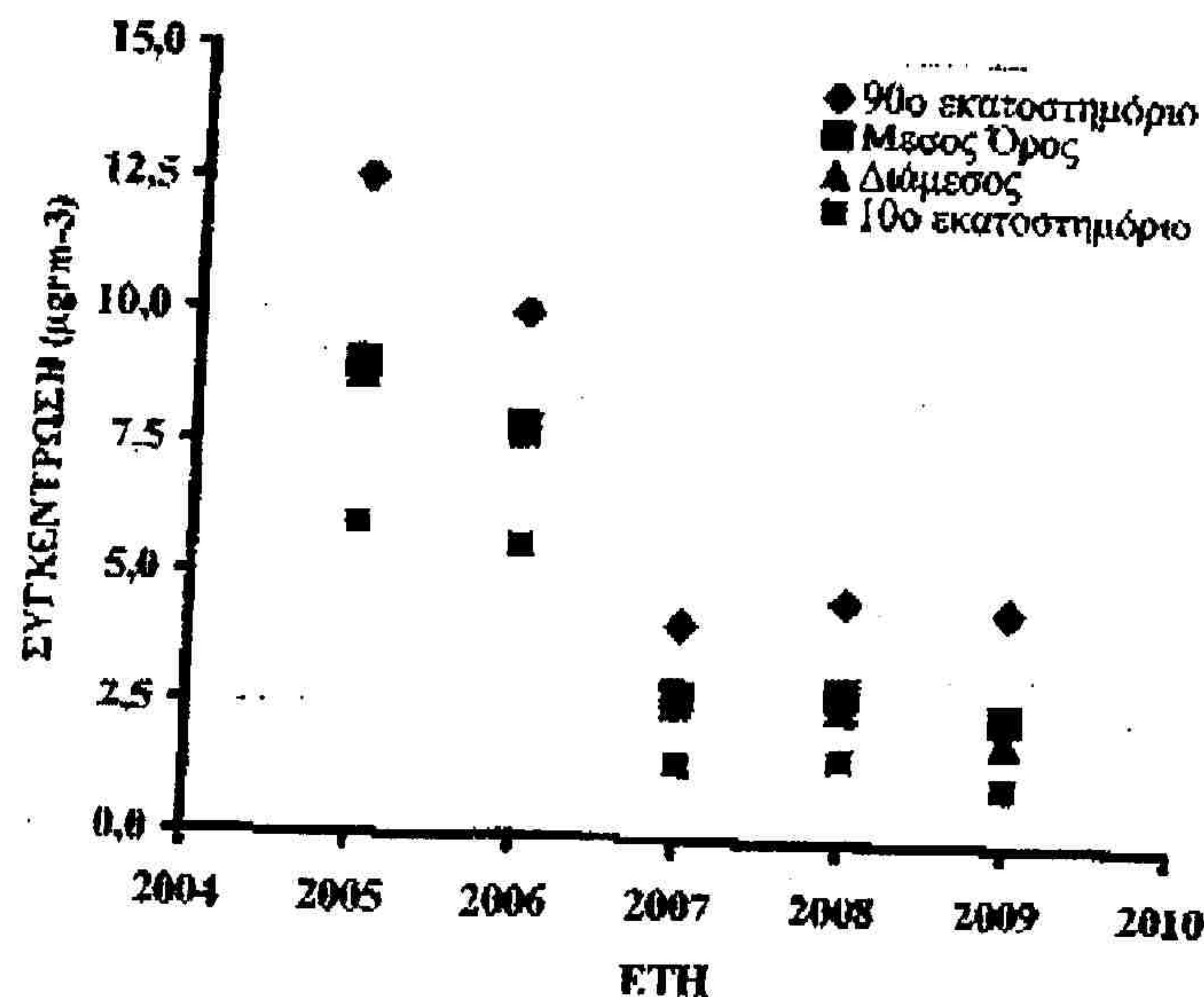
Οι αρωματικοί υδρογονάνθρακες παράγονται κυρίως από ανθρωπογενείς πηγές, με το σημαντικότερο τμήμα τους να προέρχεται από τις εκπομπές των αυτοκινήτων, ενώ τη χειμερινή περίοδο συνεισφέρουν και οι κεντρικές θερμάνσεις. Η μέτρηση των ΒΤΕΧ υδρογονανθράκων (Βενζόλιο, Τολουόλιο, Εθυλβενζόλιο) είναι σημαντική, διότι συμμετέχουν σε φωτοχημικές διαδικασίες, που έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία όζοντος, PANs και άλλων τοξικών παραγώγων. Το βενζόλιο (C_6H_6) ο απλούστερος αρωματικός υδρογονάνθρακας είναι φυσικό συστατικό του αργού πετρελαίου (1-5%), η δε καρκινογόνος και μεταλλαξιογόνος δράση του είναι γνωστή εδώ και πολλές δεκαετίες. Το ετήσιο όριο των $5 \mu g/m^3$, που προβλέπεται από την οδηγία (2000/69/ΕΚ) για το βενζόλιο και θα έπρεπε να ισχύσει από 1/1/2010, πήρε παράταση εφαρμογής με την οδηγία-πλαίσιο 2008/50/ΕΚ και θα ισχύσει από το 2015. Το βενζόλιο σε αστικό περιβάλλον αποτελεί ακόμη χρήσιμο δείκτη για την αξιολόγηση της ρύπανσης από την κυκλοφοριακή κίνηση.

Για τον έλεγχο του βενζολίου το Τμήμα Περιβάλλοντος του Δήμου Θεσσαλονίκης χρησιμοποιεί τη μέθοδο μέτρησης που βασίζεται στο διαχωρισμό των υπό ανάλυση αρωματικών υδρογονανθράκων με αέρια χρωματογραφία (αέρια κινητή φάση N_2 - στερεή στατική φάση Στήλη), συνδυαζόμενη με τη χρήση ενός ανιχνευτή φωτόϊονισμού (PID: Photo Ionisation Detector), για τον ποιοτικό και ποσοτικό προσδιορισμό των ενώσεων. Ο διαχωρισμός των συστατικών του δείγματος στηρίζεται στις διαφορετικές προσροφητικές ιδιότητές τους πάνω στη στατική στερεά φάση. Ο ανιχνευτής βαθμονομείται σε τακτά χρονικά διαστήματα (μια φορά το δεκαπενθήμερο), με εξωτερικές διατάξεις (φιάλες πρότυπων αερίων, βαθμονομητή πολλαπλών σημείων, κλπ.) για τη διαπίστωση της εύρυθμης λειτουργίας του.

Το Τμήμα Περιβάλλοντος του Δήμου Θεσσαλονίκης, από το 2005 μέχρι σήμερα, πραγματοποίησε συστηματικές μετρήσεις βενζολίου σε δύο θέσεις, στο εμπορικό κέντρο της πόλης (κυκλοφοριακός Σταθμός Εγνατίας), σ' έναν από τους μεγαλύτερους οδικούς άξονες της πόλης, την περίοδο 2005 - 2006 και στη συνέχεια ο αναλυτής τοποθετήθηκε στην Ανατολική Θεσσαλονίκη (κυκλοφοριακός Σταθμός 25^{ης} Μαρτίου), σε έναν μικρότερης σημασίας οδικό άξονα της πόλης, για την περίοδο 2007 - 2009.

Στο Σχήμα 1 παρουσιάζονται οι μέσες ετήσιες τιμές και στατιστικές παράμετροι του βενζολίου για τα έτη 2005-2006 (κέντρο πόλης) και για την περίοδο 2007-2009 (ανατολική Θεσσαλονίκη). Είναι εμφανής η μεγάλη διαφορά των συγκεντρώσεων μεταξύ των δύο περιοχών, παρότι ανιφέρονται σε διαφορετικές χρονικές περιόδους. Το γεγονός οφείλεται στα χαρακτηριστικά των περιοχών που πραγματοποιήθηκαν οι μετρήσεις. Το κέντρο της πόλης έχει ιδιαίτερα μεγάλη επιβάρυνση από την κυκλοφορία, κατά πολύ μεγαλύτερη απ' την αστική περιοχή της ανατολικής Θεσσαλονίκης, όπου το κυρίαρχο στοιχείο είναι οι κατοικίες και οι δρόμοι με χαμηλότερο κυκλοφοριακό φόρτο. Αξίζει να σημειωθεί, ότι ακόμη και οι συγκεντρώσεις του 10th εκατοστημόριου στο κέντρο είναι υψηλότερες απ' του 90th στην ανατολική Θεσσαλονίκη. Σε ότι αφορά το ετήσιο όριο των $5 \mu g/m^3$, που προβλέπεται από την οδηγία (2000/69/ΕΚ) για το βενζόλιο και θα ισχύσει από το

2015 (2008/50/ΕΚ), στο κέντρο της πόλης υπερβαίνεται κατά πολύ (μέσες τιμές ~ 8.5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), ενώ στα ανατολικά βρίσκονται στο μισό του ορίου (μέσες τιμές ~ 2.7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

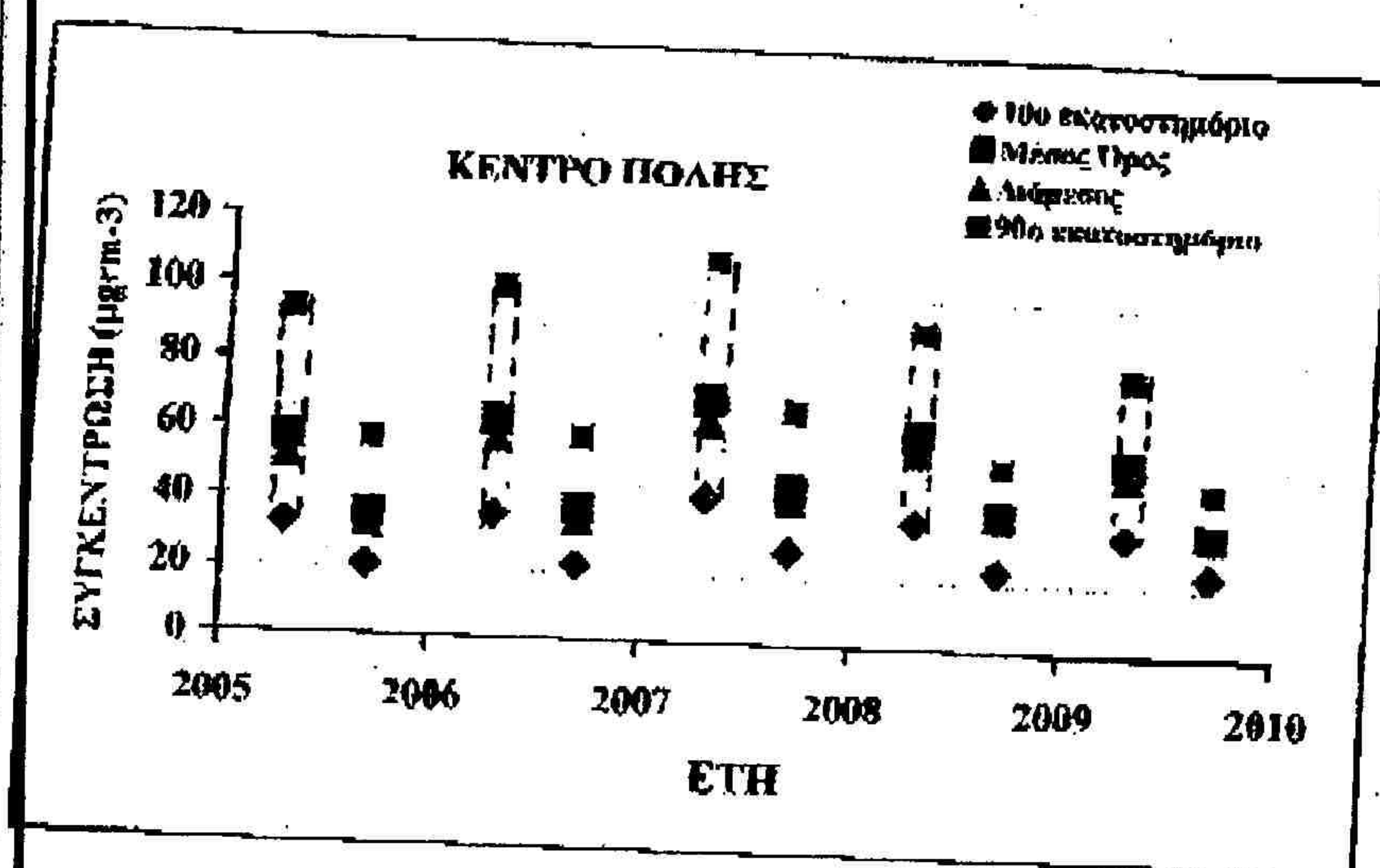

Σχήμα 1. Μέσες ετήσιες τιμές και στατιστικές παράμετροι των συγκεντρώσεων του βενζολίου στο εμπορικό κέντρο της Θεσσαλονίκης, για την περίοδο 2005-2006 και στην Ανατολική Θεσσαλονίκη, για την περίοδο 2007-2009.

Συμπερασματικά διαπιστώνουμε ότι οι συγκεντρώσεις του βενζολίου για τα χρονικά διαστήματα που πραγματοποιήθηκαν οι μετρήσεις, εμφανίστηκαν αρκετά αυξημένες στο κέντρο της πόλης, ενώ στην ανατολική Θεσσαλονίκη ήταν κατά πολύ χαμηλότερες και στο μισό περίπου του ορίου των 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Εκ σύγκριση με τους αέριους ρύπους, τα Λιωροσώμενα Σωματίδια είναι δύσκολο να χαρακτηρισθούν, εξαιτίας της πολύπλοκης χημικής τους σύστασης και του μεγάλου εύρους, που καλύπτει το μέγεθός τους, το οποίο μπορεί να κυμαίνεται από μερικά νανόμετρα, έως αρκετά μικρόμετρα. Πρωτογενή μικρά σωματίδια εκπέμπονται στην ατμόσφαιρα, κυρίως από πηγές καύσης (εξατμίσεις αυτοκινήτων, οικιακή θέρμανση, βιομηχανία). Τα σωματίδια αυτά αποτελούν πυρήνες, γύρω από τους οποίους συμπυκνώνονται αέρια συστατικά, με αποτέλεσμα τη δημιουργία δευτερογενών αεροζόλ. Επίσης, δευτερογενή σωματίδια σχηματίζονται από αέριες πρόδρομες ενώσεις, κυρίως διοξείδιο του θείου (SO_2), οξείδια του αζώτου (NO_x) και πτητικές οργανικές ενώσεις (VOCs), με πολύπλοκες φυσικοχημικές διεργασίες. Το ενδιαφέρον, από υγειονομική άποψη, περιορίζεται στα σωματίδια με διάμετρο 0.1-10 μm που εισχωρούν βαθύτερα στο αναπνευστικό σύστημα του ανθρώπου.

Στο Σχήμα 2 παρουσιάζονται οι μέσες ετήσιες τιμές των $\text{PM}_{2.5}$ στο κέντρο της πόλης και στην περιοχή αστικού υποβάθρου αντίστοιχα. Επίσης, για λόγους συγκρίσεων εμφανίζονται και οι αντίστοιχες μέσες τιμές των PM_{10} .

Σχήμα 2. Μέσες ετήσιες τιμές και στατιστικές παράμετροι των συγκεντρώσεων των $PM_{2.5}$ και PM_{10} (διακεκομμένες γραμμές) στο κέντρο της Θεσσαλονίκης, για την περίοδο 2005-2009.

Οι μέσες ετήσιες τιμές των συγκεντρώσεων των $PM_{2.5}$ στο κέντρο της πόλης κυμάνθηκαν από 36 μέχρι 45 $\mu g/m^3$ και ξεπερνούν κατά πολύ το όριο των 20 $\mu g/m^3$ (οδηγία 2008/50/ΕΚ), αφού είναι σχεδόν διπλάσιες. Αξίζει να σημειωθεί ότι ακόμα και οι τιμές του 10^{ου} εκατοστημόριου βρίσκονται πάνω από την οριακή τιμή. Στην περιφέρεια της πόλης οι μέσες ετήσιες συγκεντρώσεις των $PM_{2.5}$ είναι πολύ χαμηλότερες, και κυμαίνονται από 18 μέχρι 22 $\mu g/m^3$, ενώ κι αυτές παραμένουν κοντά ή λίγο πάνω από την οριακή τιμή. Οι αντίστοιχες μέσες ετήσιες συγκεντρώσεις των PM_{10} στο κέντρο της πόλης κυμάνθηκαν από 55 μέχρι 71 $\mu g/m^3$, ενώ στην περιφέρεια της πόλης κυμάνθηκαν από 30 μέχρι 36 $\mu g/m^3$. Το ετήσιο όριο για τα PM_{10} σύμφωνα με οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι 40 $\mu g/m^3$ (οδηγία 2008/50/ΕΚ).

Συμπερασματικά οι μέσες ετήσιες συγκεντρώσεις των PM_{10} και $PM_{2.5}$ στο κέντρο της Θεσσαλονίκης ξεπερνούν τα θεσμοθετημένα όρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ανάλογη υπέρβαση ορίων παρατηρείται και σε πολλές άλλες πόλεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα της Νότιας Ευρώπης.

Τέλος, θέλουμε να αναφέρουμε ότι ο σταθμός της Εγνατίας (κέντρο πόλης) αποτελεί για το Δημοτικό Δίκτυο ένα Σταθμό Αιχμής, ο οποίος καταγράφει τις μέγιστες τιμές ρύπανσης. Οι συγκεντρώσεις αυτές είναι υψηλές και πολλές φορές εκτός θεσμοθετημένων ορίων, έχουν όμως περιορισμένη επίδραση στο γενικό πληθυσμό, λόγω του περιορισμένου αριθμού αποδεκτών, που εκτίθενται σε αυτές. Έτσι, οι τιμές αυτές, ιδιαίτερα μετά την εγκατάσταση στις παρυφές του σταθμού εργοταξίου για την κατασκευή στάσης Μετρό (Σεπτέμβριος του 2006), πρέπει να χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με τα δεδομένα όλων των άλλων Σταθμών του Δημοτικού Δικτύου, ώστε να αντιπροσωπεύουν καλύτερα την κατάσταση του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος της Θεσσαλονίκης.

Η μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης επιβάλλει την υλοποίηση ενός ενιαίου και ιεραρχμένου συνόλου πολλαπλών μέτρων με χρονικές προτεραιότητες και προγράμματα εφαρμογής, που σταθερά και για μακρύ χρονικό ορίζοντα, θα εφαρμόζονται χωρίς ταλαντεύσεις και υπαναχωρήσεις, με την πλήρη στήριξη και συμμετοχή των πολιτών της Θεσσαλονίκης.

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2011

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΘΕΜΑ: ΚΥΑ για τη βελτίωση της Ποιότητας της ατμόσφαιρας

Με κύριο στόχο την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης πολιτικής η οποία θα στηρίζεται και στην ενσωμάτωση της Κοινοτικής Οδηγίας 2008/50/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής ένωσης της 21^{ης} Μαΐου 2008 «για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και καθαρότερο αέρα για την Ευρώπη», το υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και τα υπουργεία Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Περιφερειακής Ανάπτυξης, Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, προχώρησαν στην υπογραφή Κοινής Υπουργικής Απόφασης.

Στόχοι είναι:

1. Ο προσδιορισμός και καθορισμός των στόχων για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα, ώστε να αποφεύγονται, να προλαμβάνονται ή να μειώνονται οι επιβλαβείς επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία και στο σύνολο του περιβάλλοντος.
2. Η εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα βάσει κοινών μεθόδων και κριτηρίων. Έτσι, προσδιορίζονται τα ανώτερα και κατώτερα όρια με βάση τα οποία γίνεται η εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα σε ότι αφορά το διοξείδιο του θείου, το διοξείδιο του αζώτου και τα οξείδια του αζώτου, το όζον, τα σωματίδια (AS_{10}), το μόλυβδο, το βενζόλιο και το μονοξείδιο του άνθρακα, και στη συνέχεια η κατάταξη κάθε ζώνης και οικισμού ανάλογα με τα επίπεδα της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Επίσης, τίθενται για πρώτη φορά από το 2010 στόχοι και από το 2015 όρια για την ποιότητα της ατμόσφαιρας, σε ότι αφορά τα αιωρούμενα σωματίδια $AS_{2,5}$.

3. Η συγκέντρωση πληροφοριών όσον αφορά στην ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα, ώστε να διευκολυνθεί η καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης καθώς και η παρακολούθηση των μακροπρόθεσμων τάσεων και βελτιώσεων που προκύπτουν από τα εθνικά και κοινοτικά μέτρα.

4. Η εξασφάλιση της διάθεσης αυτών των πληροφοριών σχετικά με την ποιότητα του αέρα στο κοινό. Ειδικότερα, το ΥΠΕΚΑ διαθέτει στο κοινό ετήσιες εκθέσεις για όλους τους ρύπους, ενώ σε περίπτωση υπέρβασης των ορίων ενημέρωσης ή συναγερμού για το όζον εκδίδει σχετικές ανακοινώσεις για την προστασία του πληθυσμού. Οι ετήσιες εκθέσεις μεταξύ άλλων παρουσιάζουν τις υπερβάσεις των οριακών τιμών, των τιμών στόχων, των μακροπρόθεσμων στόχων, των ορίων ενημέρωσης και συναγερμού. Οι εκθέσεις μπορούν να περιλαμβάνουν, ανάλογα με την περίπτωση, περαιτέρω πληροφορίες και εκτιμήσεις για την προστασία των δασών καθώς και πληροφορίες για άλλους ρύπους όπως, μεταξύ άλλων, για επιλεγμένες πρόδρομες ουσίες του όζοντος που δεν αποτελούν αντικείμενο κανονιστικών ρυθμίσεων.

5. Η διατήρηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα, όπου αυτή είναι καλή, και η βελτίωσή της στις άλλες περιπτώσεις μέσω εφαρμογής προγραμμάτων αντιρρύπανσης.

6. Η προαγωγή μεγαλύτερης συνεργασίας με τα άλλα κράτη - μέλη της ΕΕ σε ό,τι αφορά τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.